NORAKSTS
Lieta Nr.A420518810
A01739-11/16

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā 2011.gada 8.novembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese L.Konošonoka,

piedaloties pieteicējai *I.Ļ.* un Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes pārstāvei *D.B.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.Ļ.* (personas kods */personas kods/*) pieteikumu par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 23.decembra lēmuma Nr.4649 atcelšanu (administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums Nr.111460241).

**Aprakstošā daļa**

[1] Pieteicējai *I.Ļ.* sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols – paziņojums Nr.111460241 par to, ka 2009.gada 15.novembrī plkst.17.36 transportlīdzeklis *Chrysler* (valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*) bija novietots stāvēšanai autobusu stāvvietā Elizabetes ielā pretim namam 81, Rīgā, tādējādi pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 307.11.apakšpunktu, par ko ir paredzēta administratīvā atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{10}$panta devītajā daļā. Pieteicējai uzlikts naudas sods 20 latu apmērā.

[2] Izskatījusi pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde 2009.gada 23.decembrī pieņēma lēmumu Nr.4649 (turpmāk – Lēmums), ar kuru atstāts negrozīts lēmums par pieteicējas saukšanu pie administratīvās atbildības.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Novietojot transportlīdzekli 532.ceļa zīmes ar 816. un 833.papildzīmi darbības zonā, transportlīdzekļa vadītājs ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu prasības.

[2.2] Administratīvā pārkāpuma izdarīšana aiz neuzmanības nav pamats personas atbrīvošanai no administratīvās atbildības.

[2.3] Tā kā par pārkāpumu ir paredzēts fiksēts soda apmērs, iestādei nav iespējams to samazināt.

[3] *I.Ļ.* iesniedza tiesā pieteikumu par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Iepretim namam Elizabetes ielā 81, Rīgā ir vieglajām automašīnām paredzēta stāvvieta.

[3.2] Pieteicēja automašīnu attiecīgajā vietā novietoja pirmo reizi un tagad ir informēta par ceļa zīmju esamību.

[4] Iestāde paskaidrojumā papildus Lēmumā minētajam norāda, ka 816. un 833.papildzīme ir novietotas tieši zem 532.ceļa zīmes un ir labi redzamas.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja lūdza pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu, izteikt mutvārdu aizrādījumu un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā. Pieteicēja paskaidroja, ka ceļa zīmi bija grūti saskatīt, tā kā uzmanība tika pievērsta gājējiem un citiem ceļu satiksmes dalībniekiem. Nav strīda par lietas faktiskajiem apstākļiem. Stāvvieta paredzēta Dabas muzeja apmeklētājiem, bet tas vakaros ir slēgts. Pieteicēja novietoja transportlīdzekli, jo bija nepieciešams apmeklēt pasākumu.

[6] Tiesas sēdē iestādes pārstāve paskaidroja, ka pieteicējai pēc automašīnas novietošanas stāvēšanai vajadzēja pārliecināties, vai automašīna novietota atbilstoši ceļa zīmēm. Tā kā par pārkāpumu paredzēts fiksēts sods, iestādei nav rīcības brīvības soda noteikšanā. Nav saskatāmi tādi apstākļi, kuru dēļ pārkāpums būtu atzīstams par maznozīmīgu.

**Motīvu daļa**

[7] Tiesa, uzklausījusi procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to savstarpējā kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Pieteicēja tiesas sēdē lūdza atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu un atbrīvot pieteicēju no atbildības, izsakot mutvārdu aizrādījumu.

Ņemot vērā minēto, tiesa vispirms pārbaudīs, vai pieteicējas darbībās ir konstatējams Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{10}$panta devītajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs, bet pēc tam apsvērs, vai konkrētajā situācijā ir iespējams piemērot kodeksa 21.pantu.

[9] Administratīvās atbildības pamats ir administratīvā pārkāpuma sastāvs, kas jākonstatē personas nodarījumā. Proti, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības, jākonstatē Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēto objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums – administratīvā pārkāpuma objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse (*sk. Senāta 2006.gada 22.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-571/2006 8.punktu*).

[10] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{10}$panta devītā daļa (*tiesību normas izteiktas redakcijā, kāda bija spēkā administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas brīdī*) noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam 20 latu apmērā.

Tātad, lai personu sauktu pie administratīvās atbildības, jākonstatē, ka tā pārkāpusi apstāšanās vai stāvēšanas noteikumus, turklāt par šiem noteikumiem nav paredzēts administratīvais sods citā kodeksa normā.

Turklāt persona saucama pie administratīvās atbildības gan tad, ja pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, gan arī tad, ja tas izdarīts ar nodomu.

[11] Ceļu satiksmes noteikumu 131.punkts tostarp noteic, ka stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 532. vai 533.ceļa zīmi un 827., 828., 829., 830., 831. vai 832.papildzīmi, atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 825. vai 826.papildzīmi, - arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem.

Ceļu satiksmes noteikumu 307.punkts noteic, ka papildzīmes tiek lietotas kopā ar citām zīmēm un precizē vai ierobežo attiecīgo zīmju darbību.

Minēto noteikumu 307.11.apakšpunkts tostarp noteic, ka 813., 814., 815., 816., 817., 818. un 819.papildzīme „Transportlīdzekļa veids" norāda transportlīdzekļa veidu, uz kuru attiecas zīmes darbība.

[12] No minētajām tiesību normām izriet, ka vispārīgi ir atļauta transportlīdzekļu stāvēšana stāvvietās, kas apzīmētas ar 532. vai 533.ceļa zīmi, izņemot gadījumus, kad 532. vai 533.ceļa zīmes darbību precizē kāda no papildzīmēm. Gadījumos, kad 532.ceļa zīme lietota kopā ar 816.papildzīmi, stāvvietā atļauts novietot stāvēšanai tikai attiecīgos transportlīdzekļus – autobusus.

[13] Tiesa konstatē šādas ziņas par lietas faktiskajiem apstākļiem, kuras apstiprina lietā esošie pierādījumi.

[13.1] 2009.gada 15.novembrī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-paziņojums (*lietas 16.lapa*), kura saturs atreferēts šā sprieduma 1.punktā.

[13.2] No lietas materiālos esošajiem fotoattēliem (*lietas 17.-18.lapa*) redzams, ka stāvēšanai novietots transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/*, kā arī 532.ceļa zīme „Stāvvieta", 816.papildzīme (transportlīdzekļa veids – autobuss) un 833.papildzīme (stāvēšanas ilgums 15 minūtes).

[13.3] Apstrīdēšanas iesniegumā (*lietas 12.lapa*) pieteicēja norāda, ka novietojusi transportlīdzekli stāvvietā Elizabetes ielā, kā arī paskaidro, ka nezina, kopš kura laika tur nedrīkstētu novietot automašīnu, 816.papildzīme atrodas „aklajā zonā" un ka vadītājs ir vainīgs tad, kad tīšu un apzināti ir kaut ko pārkāpis.

[13.4] No ceļa zīmju izvietojuma shēmas (*lietas 32.lapa*) redzams, ka Elizabetes un K.Barona ielas krustojumā ceļa labajā pusē ir izvietota 532.ceļa zīme, 816.papildzīme un 833.papildzīme (15 minūtes).

[13.5] Tiesas sēdē pieteicēja paskaidroja, ka transportlīdzekli bija novietojusi protokolā norādītajā vietā, jo bija nepieciešams apmeklēt pasākumu, kurš ilga pāris stundu (*tiesas sēdes protokols, lietas 48.lapa*).

[14] Izvērtējot savstarpējā kopsakarā iepriekš norādītos pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteicējas rīcībā ir konstatējams kodeksa 149.$^{10}$panta devītajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Proti, ir pierādīts, ka *I.Ļ.* novietoja vieglo transportlīdzekli stāvēšanai (uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes) stāvvietā, kura paredzēta autobusiem (532.ceļa zīmes un 816.papildzīmes darbības zonā).

Tiesa arī konstatē, ka neviena cita kodeksa norma neparedz administratīvo atbildību par apstāšanos vai stāvēšanu 532.ceļa zīmes darbības zonā, neievērojot 816.papildzīmes prasības.

[15] Pieteicēja norāda, ka administratīvā pārkāpuma protokolā neprecīzi norādīta administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vieta, jo pretim Elizabetes ielai 81 ir vieglajām automašīnām paredzētā stāvvieta.

Tiesa piekrīt, ka pretim namam Elizabetes ielā 81, kā tas redzams no ceļa zīmju izvietojuma shēmas, atrodas vieglajiem transportlīdzekļiem paredzētās stāvvietas. Tomēr konkrētajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes tam, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādīts uz Elizabetes ielu 81, jo no pārējiem lietas materiāliem nepārprotami konstatējams, ka pieteicēja transportlīdzekli novietoja stāvēšanai stāvvietā, kas paredzēta autobusiem, un tieši par šo pārkāpumu pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības. Arī lietā esošajos fotoattēlos (*lietas 17.lapa*) ir fiksēta pieteicējas vadītā transportlīdzekļa

atrašanās vieta, proti, ir redzams, ka transportlīdzeklis novietots stāvēšanai pirms 532.ceļa zīmes ar 844.papildzīmi (8.00-20.00), 842.papildzīmi (9.00-17.00 sestdienās) un 842.papildīzmi („Kases automāts"). Aplūkojot kopsakarā minēto fotoattēlu ar ceļa zīmju izvietojuma shēmu, nepārprotami secināms, ka pieteicējas vadītais transportlīdzeklis bija novietots 532.ceļa zīmes ar 816. un 833.papildzīmi darbības zonā.

[16] Pieteicēja lūdz atzīt izdarīto pārkāpumu par maznozīmīgu.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.panta pirmajai daļai, ja izdarītais administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kas pilnvarota izlemt lietu, var atbrīvot pārkāpēju no administratīvās atbildības un aprobežoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz 30 latus un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Tā kā par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{10}$panta devītajā daļā paredzēto pārkāpumu izdarīšanu paredzētais naudas sods nepārsniedz 30 latus, tiesai ir pamats vērtēt, vai pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu.

[17] Izvērtējot konkrētās lietas apstākļus, tiesa atzīst, ka pārkāpums nav atzīstams par maznozīmīgu. Pieteicēja ir pārkāpusi apstāšanās un stāvēšanas noteikumus, novietojot transportlīdzekli autobusiem paredzētā stāvvietā. Pārkāpums izdarīts Rīgas centrā, proti, vietā, kur nav daudz autobusiem paredzētu stāvvietu. Tādējādi tiek liegta iespēja šajā stāvvietā novietot stāvēšanai autobusus, proti, transportlīdzekļus, kuru stāvēšanai šī stāvvieta ir speciāli paredzēta. Tātad pieteicēja ar savu rīcību aizskar citu transportlīdzekļu vadītāju intereses. Tiesas ieskatā, konkrētajā gadījumā nav nozīmes tam, vai pārkāpums ir radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai. Nav šaubu, ka, novietojot transportlīdzekli autobusam paredzētā stāvvietā, netiek radīti draudi citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai. Tomēr tas nenozīmē, ka ikviens šāds pārkāpums būtu automātiski atzīstams par maznozīmīgu.

Arī Senāts norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (*sk. Senāta 2009.gada 12.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-15/2009 14.punktu*).

Tiesai, uzklausot pieteicējas paskaidrojumus, nerodas pārliecība, ka pieteicēja ir sapratusi savas rīcības prettiesiskumu. Proti, no pieteicējas paskaidrojumiem secināms, ka, pieteicējas ieskatā, šāds pārkāpums pats par sevi ir nebūtisks un mazsvarīgs. Citiem vārdiem, pieteicēja uzskata par pieļaujamu novietot transportlīdzekli stāvēšanai tam neparedzētā vietā.

Šādos apstākļos tiesa nesaskata, ka mutvārdu aizrādījums varētu kalpot kā preventīvs līdzeklis, lai pieteicēja saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk šādu uzvedību nepieļautu.

[18] Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{10}$panta devītās daļas sankcija paredz uzlikt naudas sodu 20 latu apmērā. Tātad minētā norma neparedz iestādei rīcības brīvību soda uzlikšanā. Konstatējot pārkāpumu, iestādei obligāti jāpiemēro normā

paredzētās sekas. Līdz ar to iestādei nebija jāizdara lietderības apsvērumi attiecībā uz piemērojamā soda samērīgumu. Šādus apsvērumus nevar izdarīt arī tiesa. Lai piemērotu konstanti noteiktos sodus, pietiekami ir kvalificēt izdarīto pārkāpumu saskaņā ar noteikto Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa pantu. Lietderības apsvērumus attiecībā uz soda lielumu šādā gadījumā izdarījis likumdevējs (*sk. Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 13.septembra sprieduma lietā Nr.A42769008 11.punktu*).

Tādēļ pieteicējai piemērotais sods atzīstams par samērīgu un atbilstošu izdarītajam pārkāpumam.

[19] Ievērojot visu iepriekš minēto, tiesa nesaskata pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda:**

**Noraidīt** *I.Ļ.* pieteikumu.

**Atstāt negrozītu** Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2009.gada 23.decembra lēmumu Nr.4649.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese *(paraksts)* L.Konošonoka

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnese_____L.Konošonoka
Rīgā, 2011.gada 8.novembrī